

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/15/2020
Identifikačné číslo spisu:	8318010268
Dátum vydania rozhodnutia:	24.11.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:8318010268.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Aleny Šiškovcej a JUDr. Petra Hatalu na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. novembra 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného B. Q. a spol., pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného B. Q. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 13. decembra 2018, sp. zn. 8 To 29/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného B. Q. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Humenné (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo 4. júla 2018, sp. zn. 1 T 47/2018, uznal J. J. (v bode 1/) za vinnú zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. j) Tr. zák., a obvineného B. Q. (v bode 2/) za vinného zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák., na skutkových základoch uvedených v bode 1/ a 2/ výrokovej časti rozsudku. Za to J. J. podľa § 172 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. l), § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam uložil trest odňatia slobody na šesť rokov a desať mesiacov so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 48 ods. 5 Tr. zák. per analogiam do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia, podľa § 60 ods. 1 písm. b) Tr. zák. jej zároveň uložil trest prepadnutia vecí špecifikovaných vo výroku rozsudku a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. jej uložil ochranný dohľad na dva roky. Obvinenému B. Q. okresný súd podľa § 172 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. n), § 37 písm. m) Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na tri roky a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho pre výkon trestu zaradil do ústavu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 60 ods. 1 písm. b) Tr. zák. mu uložil trest prepadnutia vecí špecifikovaných vo výroku rozsudku.

Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 13. decembra 2018,

sp. zn. 8 To 29/2018, podľa § 319 Tr. por. odvolania J. J., obvineného B. Q. a okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený B. Q. sám, podaním doručeným okresnému súdu 30. apríla 2019. Vyjadril nesúhlas s rozhodnutím a bránil sa tým, že omamnú látku nepredal, nedal, nevyrábala ani neprechovával, ale tieto látky držal výlučne pre vlastnú potrebu, keďže sám je drogovo závislý. Svedectvá podľa neho nie sú úplné a neusvedčujú ho. Svedkovia neboli prítomní na súde, nepotvrdili výpovede pred vyšetrovateľom a neexistuje dôkaz, že omamnú látku u seba prechovával. Svedkom nebol odobratý moč, ani krv na zistenie prítomnosti omamnej látky. Zdôraznil, že je svedkom vo veci B. V., teda od začiatku s orgánmi činnými v trestnom konaní spolupracuje pri odhaľovaní drogových dilerov. V ďalšej časti podania spochybňoval obsah výpovedí jednotlivých svedkov, ku ktorým sa podrobne vyjadroval. S ohľadom na uvedené žiadal, aby súd rozhodol v jeho prospech.

Po ustanovení advokáta JUDr. Jána Sopiaka za obhajcu obvinenému opatrením Okresného súdu Humenné z 26. novembra 2019, sp. zn. 1 T 47/2018, podal obvinený dovolanie aj prostredníctvom obhajcu v zmysle § 373 ods. 1 Tr. por. (podanie doručené okresnému súdu 20. decembra 2019). V dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., teda namietal nesprávne právne posúdenie zisteného skutku a nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia, a obsahovo ho vymedzil s poukazom na to, že vykonané dokazovanie neodôvodňovalo jeho odsúdenie pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák., ale len odsúdenie pre prečin podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. Zdôraznil, že omamné látky si zabezpečoval len pre vlastnú potrebu a nie je pravdou, že by s nimi nakladal niektorým zo spôsobov uvedených v § 172 ods. 1 Tr. zák. Obvinený spochybnil hodnovernosť výpovedí svedkov, ktorí ho mali usvedčovať, s tým, že ide o osoby drogovo závislé, ktoré vypovedali nepravdu, ak tvrdili, že s nimi zobchodoval nejaké drogy. Navyše súdom nižšieho stupňa vytkol, že nebola dostatočne zhodnotená jeho spoluúčasť, či pomoc pri odhaľovaní inej drogovej trestnej činnosti, a to konkrétne drogového dílera B. V., čo podľa názoru obvineného malo mať vplyv a byť dôvodom pre uloženie miernejšieho trestu, než aký v konečnom dôsledku dostal. Na základe uvedeného žiadal, aby dovolací súd prehodnotil, či nebol porušený zákon v jeho neprospech, a navrhol rozhodnutia súdov nižšieho stupňa zrušiť a vec vrátiť až do prípravného konania.

Rovnopis dovolania bol v zmysle § 376 Tr. por. doručený na vyjadrenie ostatným stranám konania.

K dovolaniu sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Humenné, ktorá sa nestotožnila s dôvodmi dovolania obvineného, pretože podľa jej názoru rozhodnutie okresného i krajského súdu vychádza zo správneho právneho posúdenia skutkového stavu, ktorý bol zistený v rámci vykonaného dokazovania, pričom bolo jednoznačne preukázané, že obvinený svojím konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Tr. zák. Obvinený je dostatočne usvedčovaný výpoveďami svedkov W. W., L. Y., V. Q., ako aj dôkazmi zabezpečenými pri jeho osobnej prehliadke a listinnými dôkazmi. Námietka obvineného, že drogy nepredával, neobstoja, lebo táto bola vyvrátená výpoveďou svedka W., ktorý ho priamo usvedčil z predaja pervitínu. Takisto svedkyni L. Y. mal obvinený dvakrát predat marihuanu. V súvislosti s nezohľadnením účasti na odhalení drogového dílera B. V. prokurátorka dala do pozornosti, že obvinený pri svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní odmietol uviesť identitu osôb, od ktorých, okrem svedkov, drogy neoprávnene kupoval, a absolútne sa nezmienil o osobe B. V., nieto o jeho drogovej trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené mala prokurátorka za to, že rozhodnutia konajúcich súdov sú zákonné a spravodlivé, preto navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., prípadne zamietnuť podľa § 392 ods. 1 Tr. por.

Vyjadrenie prokurátorky bolo zaslané dovolateľovi a jeho obhajcovi s možnosťou zaujať k nim stanovisko.

Obvinený na vyjadrenie prokurátorky reagoval prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Sopiaka podaním

doručeným okresnému súdu 14. mája 2020, v ktorom oznámil, že nemieni bližšie reagovať, trvá na svojom dovolaní a žiada spis odstúpiť na ďalšie konanie.

K vyjadreniu prokurátorky obvinený zaujal stanovisko i sám, podaním doručeným okresnému súdu 4. júna 2020. Uviedol, že jeho spolupráca pri odhaľovaní drogovej trestnej činnosti bola tak veľká, že odhalil minimálne štyroch drogových dilerov, nielen z I. okresu, ale aj z okresu Z. a M., a to už pred prvým rozsudkom okresného súdu, listom, ktorý sa nachádza v spisovom materiáli, preto je pre neho nepochopiteľné konanie prokurátorky i s ohľadom na to, že tieto skutočnosti neboli zohľadnené v obžalobe. Utajovaním skutočností, ktoré boli obsahom listu, boli chránené osoby, ktoré obvinenému drogy predali. V ďalšej časti podania dovolateľ opätovne spochybnil vierohodnosť svedkov v jeho veci s tým, že podľa neho nie je možné dokázať, že sa s nimi stretol. Svedok W. W. nie je laboratórium, aby mohol dokázať, že látka bola omamná a že to bol pervitín. Túto skutočnosť môže dôveryhodne potvrdiť iba chemický rozbor látky. Takisto svedkyňa V. Q. nie je znalec, ani jej nebol odobratý moč na zistenie látky, preto nie je ani u nej možné zistiť, či látka bola pervitín. Svedkyňa L. Y. podľa obvineného klamala. Svedectvá boli podľa dovolateľa voči nemu skonštruované. S poukazom na odhalenie obzvlášť závažných zločinov žiadal, aby boli vo vzťahu k nemu prehodnotené prípadné alternatívne tresty alebo zníženie uloženého trestu. Vyjadril názor, že by mal dostať šancu žiť nový život. Už necelé tri roky abstínuje a od prechovávanía drog sa očistil. Žiadal, aby svedkom boli urobené náhodné odbery na zistenie, či drogy užívajú, a v prípade potvrdenia tejto skutočnosti, aby svedčili, odkiaľ tieto drogy majú. Dodal, že k osobe B. V. sa na súde nevyjadril z toho dôvodu, že v spise sa nachádzal spomínaný list, ktorý bol známy súdu aj prokurátorovi. Žiadal dovolací súd, aby dovolaniu vyhovel, pretože svedectvá sú nedôveryhodné. Na dôvažok vyjadril, že chce viesť riadny život slovenského občana.

Obvinený doplnil dovolanie ďalším podaním doručeným okresnému súdu 16. júla 2020, v ktorom požiadal o prítomnosť pri rozhodovaní o dovolaní. Zopakoval, že mu bol uložený nesprávny trest aj napriek tomu, že v čase zaistenia bol liečený ambulantnou formou. Páchanie údajného trestného činu je úzko späté so závislosťou na omamných látkach. Súd nezohľadnil otázku dôveryhodnosti svedkov, ktorí v čase výpovedí boli užívateľmi drog. Dovolateľ opätovne žiadal zrušenie rozsudku okresného súdu a zmenu uloženého trestu. Trest podľa neho nemá byť zničujúci a páchatel má mať možnosť sa liečiť tak, aby po výkone trestu mohol viesť riadny život.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h), § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.), a súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por. Najvyšší súd však zistil, že dovolanie obvineného je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť ako prejav stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave výlučne zákonom taxatívne stanovených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštančia. Z uvedeného dôvodu dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak, z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, pričom viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), nie právnych dôvodov dovolania z hľadiska ich subsumpcie pod ustanovenie § 371 Tr. por. V zmysle rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne

vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por.

Pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., v tomto prípade dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku a nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je pochybenie súdu pri aplikácii práva na skutok, ktorý bol zistený a v potrebnom rozsahu objasnený, a to v takej intenzite, že to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (a contrario § 371 ods. 5 Tr. por.). O nesprávnu aplikáciu práva ide najmä vtedy, ak bol skutok v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin v tomto prípade nešlo, alebo ak išlo o iný trestný čin, než ten, ktorý sa nachádza v právnej vete napadnutého rozhodnutia, teda ak skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podradený) pod nesprávnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom takáto nesprávna subsumpcia bola v neprospech obvineného (spravidla pôjde o prísnejšie trestnú skutkovú podstatu).

Obvinený v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu namietal, že vykonané dokazovanie neodôvodňovalo jeho odsúdenie pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ale len odsúdenie pre prečin podľa § 171 ods. 2 Tr. zák.

Podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. kto neoprávnene

- a) vyrobí,
 - b) dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť,
 - c) kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo
 - d) prechováva po akúkoľvek dobu, omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor alebo kto takú činnosť sprostredkuje,
- potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Objektom trestného činu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi je záujem na ochrane ľudského života a zdravia pred škodlivými účinkami omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov. Z hľadiska objektívnej stránky sa vyžaduje, aby páchatel' neoprávnene konal niektorým zo spôsobov vymedzených v zákone. Postihuje sa neoprávnená držba omamnej alebo psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora a nakladanie s nimi vo všetkých formách uvedených v odseku 1 písm. a) až d), bez ohľadu na konkrétne množstvo látky. Rozhodujúce je preukázanie okolnosti, že páchatel' mal túto látku v držbe, prípadne s ňou nakladal uvedeným spôsobom, a to na účely jej predaja alebo distribúcie ďalším osobám, teda nie pre vlastnú potrebu. Pod pojmom „inak zadováži" sa rozumie neoprávnené zadováženie uvedených látok akýmkoľvek iným spôsobom. Prechovávaním je akýkoľvek spôsob držby uvedených látok, pričom páchatel' nemusí mať takúto látku priamo pri sebe, ale môže ju mať ukrytú na nejakom mieste alebo uloženú u známej osoby. Páchatel'om tohto trestného činu môže byť ktokoľvek, z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie (§ 15 Tr. zák.).

Po preskúmaní veci vo vzťahu k obvinenému B. Q. dovolací súd, vychádzajúc zo skutkových okolností ustálených súdmi nižšieho stupňa, ktoré nie je už oprávnený skúmať a meniť, nezistil v rozhodnutiach súdov nižších stupňov také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Z vymedzenia skutku tak, ako bol ustálený, je jednoznačné, že je trestným činom a že obvinený naplnil jeho skutkovú podstatu spôsobom uvedeným v Trestnom zákone, keď si najmenej od 21. júna 2017 neoprávnene kupoval, ako aj inak zadovážoval, okrem iných zdrojov aj od J. J., omamné a psychotropné látky (rastlinu rodu Cannabis, konope, obsahujúcu účinnú látku tetrahydrokanabinol, a metamfetamín), ktoré v rôznych množstvách a na rôznych miestach neoprávnene prechovával, za rôzne ceny predával, ako aj inak neoprávnene zadovážoval, a to konkrétnym dvom osobám, čo v zmysle hodnotenia súdov nižšieho stupňa bolo v konaní preukázané. Dovolací súd zastáva názor, že k nesprávnej aplikácii práva a teda ani k nesprávnemu právnemu posúdeniu skutku (u

obvineného v bode 2/) zo strany súdov nižšieho stupňa nedošlo, pretože obvinený neprechovával neoprávnene tieto látky len pre vlastnú potrebu ako to sám tvrdí, ale v konaní bolo podľa hodnotenia súdov nižšieho stupňa preukázané, že tieto látky ďalej distribuoval minimálne dvom osobám. Oba sudy nižšieho stupňa sa dôsledne zaoberali a vysporiadali nielen s otázkami ustálenia viny, ale aj s námietkami obhajoby, a túto argumentáciu ako celok považuje dovolací súd za správnu, postačujúcu a dostatočne vysvetľujúcu, preto sa s ňou stotožňuje a zároveň na ňu odkazuje.

Súčasťou dovolateľom tvrdených námietok v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je i poukaz na nedôveryhodnosť výpovedí svedkov z dôvodu ich závislosti na omamných a psychotropných látkach. Vo vzťahu k týmto námietkam treba konštatovať, že smerujú proti hodnoteniu vykonaného dokazovania. Obvinený analyzuje a hodnotí dôkaznú situáciu, polemizuje so skutkovými závermi súdov nižšieho stupňa a napáda spôsob hodnotenia dôkazov prezentujúc opačné, vlastné závery. V tejto súvislosti však treba podotknúť, že dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (pokiaľ nejde o výnimku podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), čo je explicitne vyjadrené i v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. Zabezpečiť správnosť a úplnosť skutkových zistení a následne ustáliť skutok je vecou súdu prvého stupňa, prípadne korekcie odvolacieho súdu, a dovolací súd už nie je oprávnený zistený skutok skúmať, ani prehodnocovať, ale musí ho ako správny prezumovať a vychádzať z neho. Rovnako to platí o hodnotení dôkazov vykonaných súdmi nižšieho stupňa, ktoré hodnotenie je predpokladom pre ustálenie skutkových záverov. Ustálenie skutkových okolností a hodnotenie dôkazov vykonali sudy nižšieho stupňa a dovolací súd do ich záverov nie je oprávnený v tomto smere zasahovať.

Dovolateľ svoju argumentáciu založil na negatívnom hodnotení dokazovania s jeho vlastnou interpretáciou, ktorá vyjadruje nespokojnosť s výsledkom konania a v konečnom dôsledku smeruje proti výroku o vine. Na tomto mieste treba zopakovať, že do obsahu práva na spravodlivé súdne konanie, resp. práva na obhajobu, nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto práva nemožno považovať neúspech v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom, sudy v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotia podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Treba zdôrazniť, že žiaden dôkaz nemá zákonom predpísanú dôkaznú silu a je len na hodnotiacej úvahe súdu, ako sa s dôkaznou hodnotou jednotlivých dôkazov vysporiada, ktoré bude považovať za relevantné a ktoré naopak za menej podstatné. Ak teda sudy nižšieho stupňa vyhodnotili výsledky dokazovania v zmysle zákona, v rozsahu a spôsobom, ktorý však nie je súladný s predstavami obvineného, nemožno takýto postup považovať za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ani žiadneho iného dovolacieho dôvodu.

Obvinený vyjadril i nespokojnosť s druhom a výškou uloženého trestu a domáhal sa preskúmania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v dôsledku nezohľadnenia okolností pre aplikáciu ustanovení o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody (§ 39 Tr. zák.). Dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že vzťah dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. viažuceho sa osobitne k trestu bol vymedzený stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu prijatého 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010 (R 5/2011), ďalej aj „stanovisko Tpj 46/2010“, podľa ktorého pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Zároveň v zmysle tohto stanoviska hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006) o

mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkýna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Pokiaľ teda obvinený ako dovolací dôvod uvádza § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., tento je vo vzťahu k namietanému výroku o treste nesprávne použitý. Keďže dovolací súd nie je viazaný právnymi dôvodmi dovolania z hľadiska ich podradenia pod dovolací dôvod podľa § 371 Tr. por., ale obsahom dovolania a dovolacími dôvodmi (§ 385 ods. 1 Tr. por., m. m. § 62 ods. 1 Tr. por.), uplatnené dovolacie námietky zaradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

In medias res dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. zák. dovolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Súd prvého stupňa obvinenému uložil trest odňatia slobody v trvaní tri roky aplikujúc ustanovenie § 172 ods. 1, § 38 ods. 2 Tr. zák., prihliadnuc na jednu poľahčujúcu a jednu priťažujúcu okolnosť [za poľahčujúcu okolnosť považoval v zmysle § 36 písm. n) Tr. zák. skutočnosť, že obvinený napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, a za priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák. skutočnosť, že už bol za trestný čin odsúdený], ktoré sa pomerom vyrovnali. Obvineného zaradil na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom strázenia, keďže bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Súd pri ukladaní trestu vychádzal z trestnej sadzby tri až desať rokov, pričom trest bol uložený na dolnej hranici trestnej sadzby ako nepodmienečný. Obvinenému bol teda uložený druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťal, a tento bol uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby, preto sú dovolacie námietky v tomto smere neopodstatnené. Navyše treba podotknúť, že už i krajský súd vytkol nesprávnosť postupu okresného súdu spočívajúcu v tom, že opomenul aplikovať ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák., podľa ktorého pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu, ktorá nesprávnosť sa nedala v prejednávanej veci napraviť s ohľadom na § 322 ods. 3 Tr. por. V prípade, že by toto ustanovenie bolo aplikované, obvinený by dostal aj pri zachovaní dolnej hranice pri ukladaní trestu vyššiu trestnú sadzbu, než mu skutočne bola vymieraná. Z tohto hľadiska sú preto námietky obvineného neadekvátne.

Osobitne vo vzťahu k námietke neaplikácie ustanovenia § 39 Tr. zák. súdmi nižšieho stupňa Najvyšší súd uvádza, že aj táto problematika bola vyriešená stanoviskom Tpj 46/2010, ktorým bol prijatý zjednocujúci záver, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006), v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák., resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006, nezakladá žiadny dovolací dôvod.

Z uvedeného je zrejmé, že predmetom dovolacieho prieskumu nemôže byť námietka neaplikácie ustanovenia § 39 Tr. zák., nakoľko táto nespadá pod žiaden dovolací dôvod, teda ani pod § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v rámci nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia, ani pod § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. v rámci uloženia nezákonného druhu alebo výmery trestu.

Na základe uvedeného Najvyšší súd dospel k záveru, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom

zasadnutí ako nedôvodné odmietol. Nevyhovelo pritom požiadavke obvineného byť prítomný pri rozhodovaní o dovolaní, nakoľko ustanovenie § 302 ods. 2 Tr. por. to výslovne vylučuje, pričom nejde o zákonnú výnimku (rozhodovanie vo väzobnej veci).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.